

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoCsp/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217220434
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4217220434.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v spore žalobcu: TOMA úverová a leasingová, a. s., Čadca, Májová 1319, IČO: 36 664 090, proti žalovanej: Q. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom X.-G., I. XXX/XX, t. č. T. XXX, zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Roman BLAŽEK, s. r. o., Komárno, Pohraničná 4, IČO: 36 721 123, o zaplatenie 5 068,85 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 16. decembra 2020 č. k. 15Csp/278/2017-170 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a rozhodol, že žalovaná má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100% trov konania. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 2 písm. a) b), § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, 2, 3 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zák. SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v pôvodnom znení účinnom do 31. 12. 2007 a uviedol, že žalobca na základe žiadosti o čerpanie úveru uzatvoril so žalovanou dňa 05. 09. 2007 Zmluvu o úvere č. 20403. Na jej základe čerpala žalovaná úver poskytnutý žalobcom vo výške 370 200,-Sk, tj. 12 288,39 eura, ktorý úver sa žalovaná zaviazala riadne a včas splácať, vrátane dohodnutých úrokov, ďalšieho príslušenstva a prípadných ostatných finančných záväzkov, to všetko za podmienok stanovených v predmetnej zmluve o úvere a všeobecných obchodných podmienkach formou mesačných anuitných splátok na účet žalobcu vo výške 3 806,-Sk, v tj. 126,34 eura, pričom splatnosť jednotlivých splátok úveru dohodli zmluvné strany vždy najneskôr do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci; prvá splátka bola splatná dňa 20. 12. 2007. Doba splácania úveru bola dohodnutá na 240 kalendárnych mesiacov od poskytnutia úveru (tj. 20 rokov), dohodnutý bol ročný úrok 10,94 % p. a., úver bol zabezpečený záložným právom k nehnuteľnostiam, uvedeným v Zmluve o zriadení záložného práva č. 20403, ktorej vklad bol povolený pod č. 4865/07 dňa 26. 10. 2007. V texte zmluvy je uvedené, že je poskytnutá „na preplatenie účelov spojených s bývaním“. Žalobca zvýšil s účinnosťou od 01. 12. 2008 dohodnutý úrok na 12,94% ročne. Žalovaná v roku 2010 splácala splátky nepravidelne s tým, že dohodnuté splátky neplatila včas a riadne. Ku dňu podania návrhu žalovaná z poskytnutej sumy 12 288,39 eura uhradila sumu vo výške 11 659,78 eura a po podaní návrhu na vydanie platobného rozkazu žalovaná žalobcovi uhradila sumu 700,- eur. Súd mal, vzhľadom na vykonané dokazovanie, predložené listinné dôkazy a tvrdenia sporových strán, za preukázané, že predmetom podnikania žalobcu, v zmysle jeho výpisu z Obchodného registra, časť VI., bod 7, je poskytovanie pôžičiek a úverov z vlastných zdrojov nebankovým spôsobom v rozsahu voľnej živnosti, a preto sa zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovanou spravuje ustanoveniami na ochranu spotrebiteľa a ide o vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy. Spotrebiteľská zmluva predstavuje rovnorodý druh občianskoprávných zmlúv, kedy pod druhom zmluvy zákonodarca mal na mysli určitú skupinu zmlúv, ktorá má osobitný režim právnej úpravy, kedy táto osobitosť vyplýva zo zvýšeného záujmu spoločnosti

ochraňovať slabšieho účastníka zmluvného vzťahu a to spotrebiteľa v procesnom postavení žalovanej v tomto konaní, ktorý vstupuje do zmluvných vzťahov s predajcom a poskytovateľom služieb. Uvedená úprava obsahuje určité odchýlky od ostatných záväzkových vzťahov napr. vo vzťahu k zásade zmluvnej autonómie, rovnosti strán. Ochrana spotrebiteľa je objektom úpravy tak noriem verejného práva, ako aj súkromného práva a to v Občianskom zákonníku č. 40/1964 Z. z. Ochranu spotrebiteľa zabezpečujú aj ďalšie osobitné zákony a to napr. zák. o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z. (v čase uzatvorenia zmluvy dňa 25. 09. 2007 v znení účinnom do prijatia novely citovaného zákona č. 568/2007 Z. z., ktorý bol účinný ku dňu 31. 12. 2007). Súd dospel k záveru, že žalobca nezabezpečil primeranosť a vyváženosť podmienok typovej zmluvy, keď preskúmaním predmetnej úverovej zmluvy bolo preukázané zákonnými ustanoveniami na ochranu spotrebiteľa a to neuvedením podstatnej náležitosti zmluvy (popri ostatných podstatných náležitostiach zmluvy podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z. z.), keďže zmluva neobsahovala údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len RPMN) podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z. z.. Porušenie tohto ustanovenia a neuvedenie RPMN je sankcionované tým, že úver sa v tom prípade zo zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov. Nakoľko žalobca poskytol žalovanej sumu vo výške 12 288,39 eura, z ktorej žalovaná uhradila sumu vo výške 12 359,78 eura, čo ani jedna zo sporových strán nepoprela, súd mal za preukázané, že žalovaná uhradila žalobcovi plnú výšku poskytnutej sumy a žalobca na ďalšie úhrady nemá právny nárok. Vzhľadom na uvedené, súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 CSP podľa pomeru úspechu strán sporu vo veci.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že súd prvej inštancie posúdil zmluvu o úvere č. 20403 uzatvorenú medzi stranami sporu dňa 25. 09. 2007 ako spotrebiteľskú, ktorá spadá do režimu zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších prepisov v znení účinnom do 31. 12. 2007 platného v čase uzatvorenia zmluvy, na základe čoho súd žalobu zamietol. Žalobca má za to, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne vec posúdil, keď na zmluvu o úvere aplikoval právny režim zákona č. 258/2001 Z. z. Zákon č. 258/2001 Z. z. platný v čase uzatvorenia zmluvy o úvere vylúčil z pôsobnosti tohto zákona zmluvy o poskytnutí úveru na účely existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo úpravy dokončených stavieb a ich údržbu. Zároveň zákonodarcu k tomuto ustanoveniu odkázal, aby sa tento typ zmluvy uzatvoril „Napríklad § 497 až § 507 Obchodného zákonníka, § 2 ods. 1 písm. b) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov“. Na zmluvu o úvere sa vzťahuje zákonná výnimka, na základe čoho bola uzatvorená podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Z vládneho návrhu Zákona o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov jednoznačne vyplýva, že zmluvy (§ 1 ods. 2 písm. a) sa majú uzatvárať napríklad podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2 písm. b) zákona č. 21/1992 Zb. o bankách v znení neskorších predpisov. Predmet zmluvy zo zmluvy o úvere je zrejmy a žalovaná použila peňažné prostriedky na rekonštrukciu svojej nehnuteľnosti, čo v priebehu konania nerozporovala. Z dôvodovej správy k zákonu č. 258/2001 Z. z. vyplýva, že z pôsobnosti zákona sú vylúčené zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu; zmluvy o nájme, ktoré nezabezpečujú prevod právneho nároku na nájomcu, zmluvy o poskytnutí úveru bez platby úroku a poplatkov, ktoré zabezpečujú splatenie úveru jednou splátkou. Zákon sa ďalej nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru s dlžnou čiastkou pod hodnotu v Sk zodpovedajúcu 200 eur a nad hodnotu zodpovedajúcu 20 000 eur a na zmluvy, na základe ktorých sa vyžaduje, že spotrebiteľ úver splatí v lehote nepresahujúcej tri mesiace alebo maximálne štyrmi splátkami v lehote nepresahujúcej 12 mesiacov. Zákon sa ďalej nevzťahuje na úver formou preddavku na bežný účet, poskytovaný bankou iným spôsobom, ako na kreditné karty. Je zrejmé, že zákon č. 258/2001 Z. z. nemožno aplikovať za každú cenu na úvery v spotrebiteľských veciach. Žalobca v rámci konania na súde prvej inštancie preukázal, že v čase poskytnutia úveru žalovanej mal podnikateľské oprávnenie na poskytovanie pôžičiek a úverov z vlastných zdrojov nebankovým spôsobom v rozsahu voľnej živnosti, a teda podnikal na základe udeleného živnostenského oprávnenia v súlade s ustanoveniami zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení účinnom do 11. 06. 2010. Žalobca predložil súdu prvej inštancie e-mailovú komunikáciu od Národnej banky Slovenska. V rámci konania na súde prvej inštancie sa

viackrát zmienil, že nové úvery fyzickým osobám, spotrebiteľom od 11. 06. 2010 neposkytuje a toho času spravuje staré „živé“ úvery, nakoľko tieto boli v niektorých prípadoch poskytnuté až na 20 rokov. Žalobca na podporu svojich tvrdení predložil súdu prvej inštancie, kde súdy rozhodovali v obdobných veciach, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/338/2017 zo dňa 05. 12. 2018 spojený s rozsudkom OS BA III. sp. zn. 24C/127/2016 zo dňa 04. 08. 2017, kde súd prejudiciálne posudzoval zmluvu o úvere a konštatoval, že ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, ale zároveň uviedol, že poskytnutý úver nebol spotrebiteľsky úver. Vyplýva to zo znenia zákona č. 258/2001 Z. z., platného v čase poskytnutia úveru, ako aj z teraz platného zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Uviedol, že dohodnuté zmluvné úroky sú síce vyššie ako v tom období poskytovali banky, ale nemožno hovoriť o úžerníckych úrokoch. V nadväznosti na predmetný rozsudok žalobca predložil súdu prvej inštancie tabuľku o maximálnej výške odplaty pre spotrebiteľské úvery so zabezpečením alebo leasing vo výške viac ako 200 000,-Sk, kde bol prípustný ročný úrok 15,6 %, žalobca stanovil úrok nižší ako bol najvyšší možný prípustný. Na podporu svojich tvrdení predložil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/197/2019 zo dňa 31. 03. 2020 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 23Csp/104/2018, predmetom tohto konania bola žaloba o určenie, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov. Súd v tomto prípade žalobu zamietol a vyjadril sa, že vzťah vzniknutý v súdnej veci medzi žalobcom a žalovaným na základe zmluvy o úvere č. 2055 posúdil ako vzťah spotrebiteľský, a teda aj konajúci súd prvej inštancie považoval zmluvu za spotrebiteľskú, avšak zmluvu spotrebiteľskú je nutné odlišiť od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nejedná sa o totožný pojem, ktoré odlišenie súdu prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia i náležite vykonal a zdôvodnil. Súd prvej inštancie tak konštatoval, že žalobca už pri zdôvodnení svojho nároku opomenul skutočnosť, že uzatvorená zmluva má spotrebiteľský charakter, avšak ňou nedošlo k poskytnutiu spotrebiteľského úveru v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, keďže tento zákon § 1 ods. 2 enumeratívne uvádza, na ktoré zmluvy sa nevzťahuje. Skutočnosť, že spotrebiteľská zmluva má spotrebiteľský charakter, ešte neznamená, že ňou bol poskytnutý spotrebiteľský úver. Rovnaký záver vyplýva aj zo žalobcom predloženého rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 18C/131/2011 zo dňa 16. 08. 2012, keď súd ustálil, že predmetná zmluva o úvere sa riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka a ustanoveniami Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, no na daný vzťah nemožno aplikovať zákon č. 258/2001 Z. z., a to s poukazom na vyššie uvedené ustanovenie tohto zákona (§ 1 ods. 2), v zmysle ktorého sa daný zákon nevzťahuje na tento úver, teda nejde o spotrebiteľský úver. Žalobca považuje za zrejmé, že na zmluvu, ktorej predmetom je poskytnutie úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu podľa § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. sa tento zákon nevzťahuje. Predmetná zmluva o úvere musí obsahovať kogentné ustanovenia zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka a v ostatných ustanoveniach zmluvy o úvere sa aplikuje § 52 anasl. Občianskeho zákonníka. Žalobca sa na súde prvej inštancie viackrát vyjadril a trvá na tom, že voči žalovanej ako spotrebiteľke nikdy neuplatnil žiadne sankcie vyplývajúce zo zmluvy o úvere, nakoľko tieto považuje podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka za neplatné. Absencia údajov RPMN a iných obligatórnych náležitosti podľa zákona č. 258/2001 Z. z. v zmluve o úvere nespôsobujú, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, pretože tento zákon sa na zmluvu o úvere nevzťahuje. Žalobca má za to, že v rámci konania na súde prvej inštancie riadne preukázal, že v čase uzatvorenia zmluvy o úvere bol oprávnený poskytovať úver z vlastných zdrojov nebankovým spôsobom, že peniaze z úveru boli žalovanej vyplatené a žalovaná ich použila v súlade s predmetom zmluvy, a teda nemožno na zmluvu o úvere aplikovať zákon č. 258/2001 Z. z. platný v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou - žalobcom, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom podaného odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby jeho zopakovania alebo doplnenia (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie podľa § 391 ods. 1 CSP na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplata sumy 5 068,85 eura s príslušenstvom a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca na základe žiadosti o čerpanie úveru uzatvoril so žalovanou dňa 25. 09. 2007 Zmluvu o úvere č. 20403. Na jej základe čerpala žalovaná úver poskytnutý žalobcom vo výške 370 200,-Sk, tj. 12 288,39 eura, ktorý úver sa žalovaná zaviazala riadne a včas splácať, vrátane dohodnutých úrokov, ďalšieho príslušenstva a prípadných ostatných finančných záväzkov, to všetko za podmienok stanovených v predmetnej zmluve o úvere a všeobecných obchodných podmienkach formou mesačných anuitných splátok na účet žalobcu vo výške 3 806,-Sk, v tj. 126,34 eura, pričom splatnosť jednotlivých splátok úveru dohodli zmluvné strany vždy najneskôr do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci; prvá splátka bola splatná dňa 20. 12. 2007, pričom platnosť výšky splátky bola dohodnutá pre prvý rok od uzavretia zmluvy o úvere s tým, že výška splátok pre ďalšie obdobie bude stanovená žalobcom v nadväznosti na prípadnú zmenu úrokovej sadzby tak, ako je to stanovené vo všeobecných obchodných podmienkach. Zmenu výšky splátok sa žalobca zaviazal písomne oznámiť žalovanej. Doba splácania úveru bola dohodnutá na 240 kalendárnych mesiacov od poskytnutia úveru, dohodnutý bol ročný úrok 10,94% p. a., úver bol zabezpečený záložným právom k nehnuteľnostiam, uvedeným v Zmluve o zriadení záložného práva č. 20403, ktorej vklad bol povolený pod č. 4865/07 dňa 26. 10. 2007. Predmetná zmluva o úvere bola uzatvorená podľa ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka s tým, že sa nejedná o zmluvu spotrebiteľskú a to podľa - v čase jej podpisu platného § 1 ods. 2, písm. a.) zákona č. 258/2001 Z. z. neboli spotrebiteľskými zmluvami zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu, ktorý účel je slovami v predmetnej zmluve o úvere uvedený ako „na preplatenie účelov spojených s bývaním“ v súlade s čl. II bod 1 zmluvy o úvere s tým, že v nasledujúcom bode 2 tohto istého článku je dohodou ustanovený záväzok dlžníka tento účel dodržať. Keďže obsah prevyšuje formu a dané slovné spojenie bolo v zmluve formálne inak uvedené, ako v zákonom ustanovení, a to z dôvodu zrozumiteľnosti a na základe požiadavky žalovanej, toto nemá vplyv na platnosť zákonného ustanovenia a obsah vôle zmluvných strán. Žalovaná v roku 2010 splácala splátky nepravidelne s tým, že dohodnuté splátky neplatila včas a riadne. Ku dňu podania žaloby bola žalovaná dlžná žalobcovi časť z najstaršej nezaplatennej splátky vo výške 64,90 eura, ktorá bola splatná dňa 20. 10. 2014 a ďalších 35 splátok po 142,97 eura, čo predstavuje sumu 5 003,95 eura, tj. s pravidelne určenou splatnosťou k 20. dňu v mesiaci, tj. splátky splatné dňa 20. 11. 2014, dňa 20. 12. 2014 a nasledovné až do poslednej dlžnej splátky ku dňu 20. 09. 2017, dlh teda predstavuje súčet sumy 64,90 eura a 5 003,95 eura, tj. 5 068,85 eura. Žalobca využil právo požadovať okamžité splatenie istiny úveru, vrátane príslušenstva. Za porušenie povinnosti zo zmluvy o úvere sa považuje v zmysle VOP aj opakované omeškanie so splácaním úverových splátok. Žalovaná porušila svoje povinnosti vyplývajúce jej zo zmluvy o úvere, ako aj VOP a to tým, že nesplácala splátky poskytnutého úveru tak, ako to bolo dohodnuté v zmluve o úvere. Podľa článku VIII. zmluvy o úvere sa práva a povinnosti zmluvných strán riadia touto zmluvou, VOP a aktuálne platným sadzobníkom a dlžník sa zaväzuje uhradiť poplatky podľa aktuálneho platného sadzobníka, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere. Žalobca si uplatňuje zákonný úrok vo výške 8,75 % z každej omeškanej splátky.

5. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

6. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnou, tak aj procesnoprávnou oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania (§ 379 CSP), tak aj dôvodmi podaného odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

7. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

8. Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere zákon sa nevzťahuje na zmluvy

- a) o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu,
- b) o nájme, ktoré nezabezpečujú prevod vlastníckeho práva na nájomcu,
- c) o poskytnutí úveru bez platby úroku alebo akéhokoľvek poplatku,
- d) na základe ktorých sa neukladá žiadny úrok, ak spotrebiteľ súhlasí so splatením úveru jednou splátkou,
- e) o poskytnutí úveru do hodnoty v Sk zodpovedajúcej 200 EUR a nad hodnotu v Sk zodpovedajúcu 20 000 EUR; ak je na rovnaký účel uzavretých viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere medzi tým istým veriteľom a spotrebiteľom, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver,
- f) na ktorých základe sa vyžaduje, že spotrebiteľ úver splatí v lehote nepresahujúcej tri mesiace alebo maximálne štyrmi splátkami v lehote nepresahujúcej 12 mesiacov,
- g) o sústavnom poskytovaní služieb, za ktoré spotrebiteľ platí počas ich poskytovania v splátkach.

9. Súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999). Judikatúra ESLP nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (napr. Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa záverov ESLP možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994). Z práva na spravodlivý proces vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06).

10. V danej veci bolo pre posúdenie veci rozhodujúce zaoberať sa účelom zmluvy o úvere č. 20403, a to jej ustanovením II. bod 1), v ktorom bolo dohodnuté, že zmluvou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť dlžníkovi účelový úver, určený na preplatenie účelov spojených s bývaním a dlžník sa zaväzuje úver splatiť, a teda tým, či takto dohodnutý účel zmluvy spadá pod ustanovenie § 1 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a to konkrétne pod písm. a), podľa ktorého sa tento zákon nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností. Posúdením tejto otázky sa zaoberal už žalobca v žalobe, keď uviedol, že predmetná zmluva o úvere bola uzatvorená podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka s tým, že sa nejedná o zmluvu spotrebiteľskú podľa § 1 ods. 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z. z., keďže v zmluve je uvedený účel ako preplatenie účelov spojených s bývaním. Keďže obsah prevyšuje formu a dané slovné spojenie bolo v zmluve formálne inak uvedené ako v zákonom ustanovení, a to z dôvodu zrozumiteľnosti a na základe požiadavky žalovanej, má za to, že toto nemá vplyv na platnosť zákonného ustanovenia a obsah vôle zmluvných strán. Žalovaná sa k tomuto vyjadrila už vo vyjadrení zo dňa 5. decembra 2017 (č. I. 30), v ktorom uviedla, že zmluvou o úvere, ktorú podpísal konateľ žalobu JUDr. Wieslav Firla, mal byť žalovanej poskytnutý úver na preplatenie účelov spojených s bývaním. Poskytnuté prostriedky vo výške 360 000,-Sk boli zaplatené na účel spoločnosti SLOVENSKÝ BYTOVÝ SERVIS, s. r. o., Trnava a zvyšok finančných prostriedkov vo výške 10 200,-Sk bol zaplatený žalobcovi ako odmena za zabezpečenie úveru. V čase poskytnutia predmetného úveru bol spoločníkom aj konateľom spoločnosti SLOVENSKÝ BYTOVÝ SERVIS, s. r. o., Trnava JUDr. Wieslav Firla. Podľa úverovej zmluvy žalobca poskytol žalovanej úver na preplatenie účelov spojených s bývaním. Text do zmluvy napísal žalobca, nie je však pravdivý.

Podľa názoru žalovanej sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá by mala obsahovať podmienky uvedené v ustanovení § 4 ods. 2 písm. g) zák. č. 258/2001 o ochrane spotrebiteľa platného v čase uzavretia zmluvy, t.j. ročnú percentuálnu mieru nákladov a ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. K tomuto tvrdeniu žalovanej sa žalobca vyjadril vo vyjadrení zo dňa 12. 01. 2017 (č. I. 39), v ktorom uviedol, že nesúhlasí s tvrdením žalovanej, že zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou. V žiadosti na uzavretie zmluvy s označením Dom - odhad trhovej hodnoty je uvedené, že žiadateľ - žalovaná má rodinný dom zakúpený ako nedokončenú stavbu, je postupne rekonštruovaný a potrebuje peniaze na dokončenie. Uviedol, že zmluva bola uzavretá podľa Obchodného zákonníka, a pokiaľ by bola uzavretá podľa zák. č. 258/2001 Z. z., podľa v tom čase platného ustanovenia § 1 ods. 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z. z. neboli spotrebiteľskými zmluvami zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu, ktorý účel je uvedený ako na prefinancovanie na účely spojených s bývaním. Samotný zákon vylučoval tieto zmluvy zo spotrebiteľských zmlúv. Túto skutočnosť nie je potrebné dokazovať, keďže ide o kogentné ustanovenie platného právneho predpisu Slovenskej republiky. Napriek tomu, že posúdenie aplikácie ustanovenia § 1 ods. 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere bolo pre danú vec kľúčové, súd prvej inštancie toto ustanovenie v napadnutom rozsudku ani necitoval, ani sa ním nezaoberal, a teda nezodôvodnil, či napriek odlišným názorom strán sporu na posúdenie toho, či daný úver spadá pod režim zák. č. 258/2001 Z. z. Neozrejnil, ako vyhodnotil účel zmluvy o úvere uvedený ako preplatenie účelov spojených s bývaním, najmä keď toto bola kľúčová otázka pre posúdenie danej veci a strany sporu vo svojich podaniach v priebehu konania rozoberali práve túto otázku. Pri posúdení veci je potrebné rozlišovať medzi spotrebiteľskou zmluvou a zmluvou o spotrebiteľskom úvere a zaoberať sa tým, či účel uvedený ako preplatenie účelov spojených s bývaním možno podradiť pod ustanovenie § 1 ods. 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z. z. a tiež tým, kto účel v zmluve formuloval a na čo boli peňažné prostriedky z úveru skutočne použité. Keďže súd prvej inštancie sa danou vecou z uvedeného pohľadu nezaoberal, je jeho právny záver zatiaľ predčasný a napadnuté rozhodnutie v rozhodujúcej otázke pre posúdenie veci nepreskúmateľné a neodôvodnené, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).